

Tento podklad, poskytovaný AOPK ČR jako „další informace“ ve smyslu přílohy č. 1 části A bodu 119 a části B bodu 37 vyhlášky č. 500/2006 Sb., zobrazuje údaje o území z hlediska rizik fragmentace a migrační propustnosti krajiny pro velké savce, kteří jsou vázáni především na lesní ekosystémy. Vychází z celonárodní koncepce zachování migrační propustnosti těchto typů ekosystémů s možnými vazbami na nadnárodní úroveň. Údaj jako takový je tvořen 3 základními částmi: migračně významným územím (MVU), dálkovými migračními koridory (DMK) a bariérovými místy dálkových migračních koridorů (DMK_BM). Tyto části je nutné řešit v celonárodních souvislostech za využití kombinace obecných opatření na ochranu krajiny před fragmentací a speciálních opatření na ochranu konektivity krajiny pro zvláště chráněné druhy velkých savců.

Vrstva: migračně významná území (MVU)

Tato polygonová vrstva identifikuje území zvýšené hodnoty jak pro **trvalý výskyt**, tak pro **migraci** lesních druhů. Nahrazuje a zpřesňuje předchozí vrstvu „migračně významná území“ vydanou v roce 2008. V rámci MVÚ je třeba zajistit omezení dalšího dělení dosud nefragmentovaných území migračními bariérami a ochranu migrační propustnosti krajiny tak, aby byla vždy zajištěna dostatečná plocha **lesních biotopů** bez bariér a variabilita jejich vzájemného propojení v rámci širšího kontextu krajiny.

Základní pracovní měřítko vrstvy MVÚ je 1:100 000. Při přípravě dalších mapových podkladů odvozených od MVÚ je vždy třeba provést upřesnění vrstvy, odpovídající požadovanému měřítku.

Doporučení:

Negativní dopad fragmentace biotopů na populace volně žijících živočichů by v migračně významných územích měl být důsledně řešen v rámci vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (v rámci SEA). Další hodnocení a omezení nárůstu míry fragmentace a narušení konektivity biotopů by v migračně významných územích mělo být podmínkou pro následné rozsáhlejší změny využití krajiny a mělo by být součástí hodnocení u záměrů podléhajících posouzení vlivů na životní prostředí (v rámci hodnocení vlivu na flóru, faunu a ekosystémy).

Vrstva: dálkové migrační koridory (DMK)

Dálkové migrační koridory jsou základní jednotkou pro zachování dlouhodobě udržitelné průchodnosti krajiny pro velké savce. Propojují oblasti významné pro trvalý i přechodný výskyt velkých savců, a to v národním i nadnárodním měřítku. Představují místa se zvýšenou pravděpodobností pohybu velkých savců a jsou navrženy v hustotě, která představuje **nezbytné minimum** pro zajištění trvalého migračního propojení, a tedy i nezbytné minimum pro zachování dlouhodobé existence populací velkých savců.

DMK jsou poskytovány jako liniová vrstva, která obsahuje osy dálkových migračních koridorů. Koridory jsou vymezeny o šířce 500 m, šířka koridoru přitom může být zúžena tak, aby plocha koridoru nezasahovala do již existující souvislé zástavby.

Základní pracovní měřítko vrstvy DMK je 1:50 000.

Doporučení:

Obecným principem je nesnižovat novými zásahy do krajiny průchodnost migračního koridoru. Součástí DMK nejsou již existující zastavěná území, a to i když se nacházejí v daném 500 m pásmu. Zastavěné území je z DMK vyjmuta a jeho plocha se úměrně snižuje

(nebo, jsou-li k tomu vhodné prostorové podmínky a zůstane zachována funkčnost koridoru, se vymezení DMK při průchodu zastavěným územím usměrňuje).

K zajištění stávající migrační funkce jsou v DMK stanoveny následující limity:

A. Sídlní a průmyslová zástavba

Nezúžovat šířku migračního koridoru výstavbou, která by mohla ovlivnit funkci migračního koridoru. To se týká především návrhu ploch pro obytnou výstavbu, průmyslové stavby, stavby energetických zařízení, těžbu nerostných surovin, skládky, rekreační výstavbu; při ostatním využití území (kromě dále uvedených) je potřebné řešit především rozsah oplocování pozemků a umístování zařízení s vysokou hlukovou nebo světelnou zátěží (stavby nočního osvětlení apod.) tak, aby nebyla omezena funkce koridoru.

B. Dopravní liniová infrastruktura

Křížení liniových dopravních staveb s migračním koridorem je potřebné řešit za současné realizace opatření k zajištění prostupnosti migračního koridoru objektem dopravní stavby. Souběh více liniových dopravních staveb je nežádoucí (zvyšuje jejich bariérový efekt).

V případě křížení migračního koridoru s významnými liniovými dopravními stavbami (čtyřproudé komunikace se středním dělicím pásem, oplocené koridory vysokorychlostních tratí) je při umístování stavby potřebné zajistit vyhovující migrační objekt (podchod nebo nadchod – viz. Technické podmínky Ministerstva dopravy č.180) navázaný na migrační koridor.

U ostatních silnic I. třídy a hlavních železničních tratí je v závislosti na intenzitě dopravy možné křížení s koridorem bez zvláštního objektu - v takovém případě je nezbytné podmínit realizaci přijetím opatření k omezení rizika střetů s vozidly, která zároveň neomezují možnost překonání dopravní stavby (např. snížení maximální povolené rychlosti, dopravní značení, použití pachových repetentů k usměrnění živočichů atp.). Mostní objekty na dopravních stavbách v místě křížení koridoru nebo v navazujícím okolí využitelné pro migraci (přemostění údolí, vodních toků, málo frekventovaných komunikací atp.) je potřebné ve fázi přípravy záměrů a jejich povolování přizpůsobit z hlediska parametrů a technického řešení pro migrační funkci a zajistit navedení živočichů k těmto objektům (usměrnění koridoru při zachování jeho funkce a prostorové návaznosti).

Silnice nižších tříd a lokální žel. tratě se zpravidla za migrační překážku nepovažují (pokud se některými parametry, zejména intenzitou provozu, neblíží předchozí kategorii).

Při umístování a povolování dopravních staveb je třeba prověřit celkové technické řešení z hlediska zachování funkce migračního koridoru - kromě provedení vlastních migračních objektů (nadchodů, či vhodných úprav mostních objektů) také s ohledem na vedení v zářezech, návrh či existenci stávajících opěrných či protihlukových stěn, oplocení, souběh se stávajícími dopravními stavbami (viz výše) apod., které představují bariéry pro pohyb živočichů a mohou znehodnotit funkci migračních objektů.

C. Zemědělská krajina

Využití zemědělské krajiny není v ploše koridoru omezeno. Pro umístování staveb a zařízení pro zemědělství však platí podmínka zachování funkce (prostupnosti) koridoru a vyloučeno by tak mělo být především umístování obtížně překonatelných plotů, ohrad

a dalších migračních bariér (patevní areály, vinice, ohrazené plochy sadů či porostů rychle rostoucích dřevin apod.). Zvýšenou pozornost je nutné věnovat ochraně (zachování) veškeré mimolesní zeleně v ploše koridoru.

D. Les

Běžné využití lesích pozemků včetně používání oplocenek lesních kultur o ploše odpovídající platným předpisům není třeba z hlediska migrace živočichů nijak omezovat. Funkci migračních koridorů však mohou negativně ovlivnit stavby umístěné v lese nad rámec běžného lesnické hospodaření, např. rozsáhlejší oplocené areály lesních školek, oborní ploty apod. Při umisťování těchto staveb je zásadní zachování průchodnosti migračního koridoru.

E. Vodní toky a plochy

Využití a správa vodních toků v místě křížení s migračními koridory není omezena. Při provádění úprav břehů toků by nemělo docházet k vzniku bariér, které by živočichům znemožnily překonat vodní tok (výstavba nábrežních zdí, zpevnění břehů panely, dlažbou, oplocení aj.). V ploše koridoru by neměly být umisťovány nové rozsáhlejší vodní nádrže, které by jej mohly přerušit.

Bariérová místa dálkových migračních koridorů (DMK BM)

Tato vrstva je odvozena od vrstvy dálkových migračních koridorů (pole atributové tabulky s názvem kod_DMK jednoznačně identifikuje příslušný koridor, ke kterému kritické místo náleží) a obsahuje úseky koridorů, které **vymezují existující střet migračního koridoru s významnými migračními bariérami**. Celkem je vymapováno 29 úseků označovaných jako místa kritická (K1). V těchto místech je migrace vlivem přítomnosti bariér zcela znemožněna nebo zásadním způsobem omezena. Dále je identifikováno 178 úseků označovaných jako místa problémová (K2). Možná migrace těmito místy je vlivem bariérového efektu snížena. V problémových místech a v navazujících částech území je nezbytné zachovat stávající (byť i omezenou) prostupnost. Zároveň mohou být v bariérových a problémových místech v rámci územního plánování stanoveny plochy pro budoucí realizaci konkrétního opatření pro zlepšení migrační propustnosti krajiny (ve formě veřejně prospěšných staveb či opatření).

Všechny vrstvy jsou výstupem projektu VaV-SP/2d4/36/08: „Vyhodnocení migrační prostupnosti krajiny pro velké savce a návrh ochranných a optimalizačních opatření“